

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1.

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στη διάρκεια του πρώτου αιώνα της ανεξαρτησία της χώρας, στον εμπορικό τομέα περισσότερο από τα $\frac{2}{3}$ (σε αξία) του συνόλου των εξαγωγών, ήταν γεωργικά προϊόντα.
2. Το δημοψήφισμα της 3ης Νοεμβρίου του 1935 έδωσε τέλος στην αβασίλευτη δημοκρατία.
3. Οι μόνοι πρόσφυγες των χρόνων της Επανάστασης που δεν αντιμετώπισαν προβλήματα επιβίωσης ήταν οι Κυδωνιείς.
4. Στη διάρκεια του 19ου αιώνα, η ελληνική ναυτιλία ακολούθησε καθοδική πορεία με μείωση στον αριθμό και την χωρητικότητα των πλοίων.
5. Κατά τη διακυβέρνηση του Όθωνα έγιναν μετριοπαθείς προσπάθειες για την επίλυση του ζητήματος της αποκατάστασης των προσφύγων.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2.

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

1. Φεντερασιόν
2. Εκδοτικό δικαίωμα
3. Κλήριγκ

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β1

Ποιοι λόγοι αποτελούσαν ανασταλτικούς παράγοντες στην ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας κατά τον 19ο αιώνα;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

Ποια δεδομένα δημιούργησε η αναγνώριση του δικαιώματος της καθολικής ψηφοφορίας στα πολιτικά δρώμενα της Ελλάδας; Ποια ήταν η σημασία της αναγνώρισης αυτού του δικαιώματος;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

α. στη συγκρότηση και τους στόχους του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου

Μονάδες 12

β. στις συνέπειες της επιβολής του για την οικονομία του ελληνικού κράτους.

Μονάδες 13

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η επίσημη ονομασία του οργανισμού που ουσιαστικά ανέλαβε τη διαχείριση της ελληνικής οικονομίας ήταν αρχικά Διεθνής Επιτροπή Ελέγχου. Ο όρος αυτός «όζων δουλείας» αντικαταστάθηκε ύστερα από ένα χρόνο με τον όρο Διεθνής Οικονομική Επιτροπή (ΔΟΕ), αλλά στη συνείδηση όλων και στην ιστορία έμεινε η λέξη Έλεγχος γιατί αυτό ήταν στην πραγματικότητα.

Ο οικονομικός έλεγχος που επιβλήθηκε στην Ελλάδα ήταν ιδιαίτερα βαρύς, αλλά, αποβλέποντας πάντα στο συμφέρον των ομολογιούχων, είχε και ορισμένες ευνοϊκές επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία. Ο νόμος ΒΦΙΘ (σημ.: ο σχετικός νόμος που ψηφίστηκε από την ελληνική Βουλή στις 21 Φεβρουάριου 1898 και αφορά στην ίδρυση του ΔΟΕ) περιείχε διατάξεις που περιόριζαν την αναγκαστική κυκλοφορία και έτσι βοηθούσαν τη νομισματική σταθερότητα και τη βελτίωση της εσωτερικής αξίας της δραχμής. Επίσης με τον έλεγχο εμπεδώθηκε η ελληνική πίστη, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα συνάψεως των νέων δανείων που τα χρειάστηκε η Ελλάδα στα χρόνια που ακολούθησαν.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους τόμος ΙΔ', Εκδοτική Αθηνών, σελ. 164-165

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Οι υπερεξουσίες αυτές της Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπής ουσιαστικά αναιρούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα τις εξουσίες της ελληνικής κυβέρνησης και του Κοινοβουλίου, καθώς οι αποφάσεις του κράτους για σχεδιασμούς

οικονομικής ανάπτυξης ελέγχονταν από εξωελλαδικά κέντρα, ερήμην του ελληνικού λαού. Με τον τρόπο αυτό το ξένο κεφάλαιο, το οποίο την αμέσως προηγούμενη περίοδο (1850-1875) είχε εξουδετερώσει τις σποραδικές και ελάχιστα οργανωμένες προσπάθειες του εγχώριου κεφαλαίου να μπει στη σφαίρα της παραγωγής και να προχωρήσει σε βιομηχανικές επενδύσεις, αυτή την περίοδο (1875- 1900) αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει το ίδιο κάποιες λειτουργίες με προϋποθέσεις και όρους τέτοιους που θα διασφαλίζουν τα συμφέροντα και την κυριαρχία του.

Σ. Τζόκας, Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός στην Ελλάδα στα τέλη του 19ου αιώνα

ΘΕΜΑ Δ1.

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο των πηγών και τις σχετικές πληροφορίες του βιβλίου σας να αναφέρετε τα προγράμματα και τις αντιλήψεις του Χαρίλαου Τρικούπη και του Θεόδωρου Δηλιγιάννη για την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η αντίθεση ανάμεσα σ' αυτούς τους δύο πολιτικούς δεν μπορούσε να γίνει μεγαλύτερη. Ο Τρικούπης ήταν ένας δυτικόφιλος μεταρρυθμιστής, ανυπόμονος να στερεώσει και να αναπτύξει την Ελλάδα οικονομικά και πολιτικά, πριν εμπλακεί σε ιρρεδεντιστικές περιπέτειες. Ο Δηλιγιάννης όμως, απόγονος μιας εξέχουσας οικογένειας της Πελοποννήσου ήταν ένας αποφασισμένος υποστηρικτής της « Μεγάλης Ιδέας ».

- Οιστηρηλατώ: μεταδίδω ενθουσιασμό
- Ιρρεδεντισμός: αλυτρωτισμός

Richard Clogg, «Σύντομη Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας».

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το πρόγραμμα του κ. Δηλιγιάννη, ως εξηγγέλθη εις την Βουλήν, δύναται να συνοψισθή εις ολίγας λέξεις. Θα προσπαθήση, ειρωνεύοντο οι αντίπαλοί του, ο άνθρωπος να καταστρέψη εν διαστήματι ολίγων μηνών ό,τι ανιδρύθη διά τόσων κόπων εν διαστήματι μιας τριετίας, και να διαγράψη εκ του βίου της Ελλάδος μίαν όλην νομοθετικήν περίοδον, την γονιμωτάτην . [...] Είναι γεγονός ότι ο Δηλιγιάννης, ασχολούμενος με καθαρώς μικροκομματικά ζητήματα, ήτο πάντοτε ικανός να ζημιώσει το γενικώτερον συμφέρον. [...] Ο Θ.

Δηλιγιάννης απέβλεπεν εις την πολιτικήν περισυλλογήν. Φαίνεται δε ότι μεταξύ των οικονομίων τας οποίας απεφάσισεν ήτο και ο περιορισμός κονδυλίων εξυπηρετούντων κατ' εξοχήν εθνικούς σκοπούς.

Σπ. Β. Μαρκεζίνη, «Πολιτική Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος»,

Τεύχος 5, σελ. 102, «Πάπυρος Πρες Ε.Π.Ε. », Αθήνα 1996

ΚΑΛΗ ΔΥΝΑΜΗ!

**ΟΡΟΣΗΜΟ
ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΟΤΣΗΣ**

ΟΡΟΣΗΜΟ